

ODŮVODNĚNÍ

Obecná část

A) Vysvětlení nezbytnosti navrhované novely, odůvodnění jejích hlavních principů

Navrhovaná novela instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 20. června 2002, č. j. 20/2002-SM, kterou se upravuje postup při evidenci a zařazování rozhodnutí okresních, krajských a vrchních soudů do systému elektronické evidence soudní judikatury (dále jen „instrukce“) vychází z potřeby reflektovat požadavky veřejnosti na zvýšení transparentnosti a předvídatelnosti soudního rozhodování. Jejím hlavním účelem pak je lepší zajištění přístupu ke spravedlnosti a realizace práva na spravedlivý proces a dále rovněž posílení jednotnosti soudní judikatury, a to rozšířením okruhu zveřejňovaných pseudonymizovaných rozhodnutí soudů.

Z uvedených důvodů byl ze strany Ministerstva spravedlnosti naplánován proces postupného rozšiřování počtu soudních agend, ve kterých budou soudní rozhodnutí zveřejňována, a to tak, aby v prvotní fázi nedošlo k nadměrnému administrativnímu zatížení soudů, avšak aby bylo zároveň možno na základě jejího vyhodnocení řádně analyzovat potřeby personálního posílení a technické vybavenosti soudů v souvislosti s budoucím zveřejňováním pseudonymizovaných rozhodnutí ve všech klíčových agendách soudů. Na základě uvedené analýzy pak bude zpracován rovněž výhled postupného rozšiřování počtu soudních agend, v nichž bude publikace rozhodnutí realizována. Za účelem zjednodušení procesu pseudonymizace a zveřejňování rozhodnutí bude soudům ze strany Ministerstva spravedlnosti poskytnut elektronický nástroj, který automaticky navrhne k nahrazení obecným pojmem (popisem entity) výchozí údaje podléhající pseudonymizaci. Nástroj pro pseudonymizaci a zveřejňování rozhodnutí je již nyní dostupný pro všechny soudy z adresy <http://coreport.servis.justice.cz/>. Prostřednictvím tohoto nástroje budou rovněž soudy svá rozhodnutí zveřejňovat v nové databázi soudních rozhodnutí, kterou zřizuje a spravuje Ministerstvo spravedlnosti. Databáze je v testovací verzi aktuálně pro soudy dostupná z adresy <http://172.31.247.168/>.

Jedním z předpokládaných pozitivních dopadů rozšiřování okruhu zveřejňovaných rozhodnutí pak je postupné omezení agendy žádostí o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a to v oblasti žádostí o poskytnutí soudních rozhodnutí pokrývajících určitou oblast zájmu za účelem nejrůznějších vědeckých či vysokoškolských prací.

Zároveň je instrukcí upřesňován postup při samotné pseudonymizaci rozhodnutí před jejich zveřejněním, aby tak bylo zajištěno dodržení práva na ochranu osobnosti a soukromí zaručeného Listinou základních práv a svobod. V neposlední řadě je předmětem novely uvedení některých ustanovení do souladu s aktuální legislativní úpravou, která se předmětné oblasti týká.

B) Zhodnocení platného stavu instrukce a odůvodnění nezbytnosti její změny

Instrukce v platném znění ukládá soudům zveřejňování pouze vybraných rozhodnutí na základě čistě subjektivního vyhodnocení jejich předpokládané judikatorní hodnoty. Tento stav se již v současné době jeví jako nevyhovující a v souvislosti s cíli a závazky, k jejichž naplňování se Česká republika zavázala a které vyplývají mj. z níže zmíněných vnitrostátních i mezinárodních dokumentů, jako nadále neudržitelný.

Bez přijetí předkládané novely instrukce není nadále možno efektivně naplňovat závazky vyplývající pro Českou republiku zejména z Akčního plánu České republiky - partnerství pro otevřené vládnutí, resp. z přistoupení České republiky k mezinárodní iniciativě Partnerství pro otevřené vládnutí (Open Government Partnership, též „OGP“), stejně tak jako z Resortní strategie pro rozvoj e-justice na období let 2016 - 2020 a z Akčního plánu boje s korupcí. Zároveň je touto novelou reflektováno Doporučení rady OECD k dalšímu boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích vydané na základě Úmluvy o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních obchodních transakcích, která byla jménem České republiky podepsána dne 17. prosince 1997 v Paříži a následně ratifikována dne 20. prosince 1999.

C) Zhodnocení souladu navrhované úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním k jejímu vydání

Instrukce je vydána v souladu se zákonem č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, když zveřejňování rozhodnutí za účelem posílení a podpory přístupu ke spravedlnosti je součástí úkolů státní správy soudů.

Zvláštní část

K čl. I

K bodům 1., 2., 4., 6., 8. až 12., 16. a 18. [uvozovací věta, § 1 odst. 1, § 2 písm. a), § 5 odst. 1 a 8, § 6 odst. 1 písm. a), § 7 odst. 1, § 8 odst. 2, § 9 odst. 1 a 2, § 13 odst. 1, § 14, § 16 odst. 1 a § 18]

Jedná se o legislativně technické úpravy, resp. doplnění zákonného zmocnění, na základě kterého je instrukce vydávána.

K bodu 3. [§ 1 odst. 1 písm. c)]

Tímto ustanovením je v obecné rovině zakotvena povinnost soudů zveřejňovat nově nikoliv pouze „významná“ rozhodnutí, ale i další rozhodnutí, o nichž to tato instrukce stanoví.

K bodu 5. [§ 2a a 2b)]

K § 2a:

Ministerstvem spravedlnosti byla za účelem zjednodušení procesu pseudonymizace¹ zajištěna nová aplikace (dále jen „aplikace“) sloužící k částečnému zautomatizování procesu pseudonymizace bazálních údajů, jako jsou např. osobní jména, příjmení, data narození apod., a to tak, že aplikace navrhne automaticky výchozí údaje k odstranění, resp. jejich nahrazení obecným pojmem (popisem entity). To znamená, že například konkrétní adresu aplikace nabídne nahradit obecným pojmem

¹ Pojem „pseudonymizace“ je definován v čl. 4 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) tak, že pseudonymizací se rozumí „zpracování osobních údajů tak, že již nemohou být přiřazeny konkrétnímu subjektu údajů bez použití dodatečných informací, pokud jsou tyto dodatečné informace uchovávány odděleně a vztahují se na ně technická a organizační opatření, aby bylo zajištěno, že nebudou přiřazeny identifikované či identifikovatelné fyzické osobě“.

„[adresa]“. V případě potřeby (např. informací o zdravotním stavu apod.) je možno odstranit i celé odstavce jejich nahrazením popisem odstraněné entity („[odstavec]“).

Následně je třeba v zájmu eliminace možných selhání automatu a posouzení veškerých údajů jednotlivě i v jejich vzájemných souvislostech odpovědnou osobou provést kontrolu, zda údaje navržené k odstranění zahrnují veškeré údaje, jejichž zveřejněním by mohlo dojít k ohrožení nebo porušení práv či právem chráněných zájmů osob a rovněž zda se naproti tomu nejedná o údaje, které pseudonymizaci nepodléhají.

V zájmu zajištění dodržení práva na ochranu osobnosti a soukromí zaručeného Listinou základních práv a svobod je nezbytné zajistit, aby z rozhodnutí byly odstraněny všechny údaje, které běžně pseudonymizací základních údajů pozbývají schopnosti identifikace konkrétních fyzických osob (případně za běžných okolností pseudonymizaci ani nepodléhají), avšak ve spojení s dalšími okolnostmi vyplývajícími z konkrétního rozhodnutí je na jejich podkladě možno konkrétní fyzickou osobu identifikovat. Jedná se zejména o zvláštní kategorii údajů podle čl. 9 a 10 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), které upravují nakládání s osobními údaji, jež vypovídají o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filozofickém přesvědčení nebo členství v odborech, a dalšími údaji spadajícími do dřívější kategorie „citlivých údajů“² a dále s osobními údaji, které se týkají rozsudků v trestních věcech a trestných činů či souvisejících bezpečnostních opatření podle čl. 6 odst. 1 téhož nařízení.

Zároveň by v obecné rovině mělo rozhodnutí i po provedení pseudonymizace zůstat pokud možno srozumitelné, aby tak nebyl popřen smysl jeho zveřejnění.

Součástí uživatelské příručky k aplikaci bude mimo jiné seznam výrazů nabízených aplikací automaticky k pseudonymizaci, přičemž do budoucna se počítá s jeho operativními úpravami (odebíráním či přidáváním výrazů) dle potřeb a požadavků vzniklých v praxi jednotlivých soudů.

K § 2b:

Ustanovení obsahuje v první řadě demonstrativní výčet údajů, které je nutno z rozhodnutí před jeho zveřejněním vždy odstranit. V konkrétních případech bude třeba odpovědnou osobou posoudit, zda je třeba odstranit (pseudonymizovat) i některé další údaje v tomto ustanovení neuvedené, které by mohly vést k identifikaci fyzické osoby. Ustanovení o rozsahu pseudonymizovaných údajů je zároveň třeba v plném rozsahu aplikovat i na osoby již zemřelé, stejně tak jako na podnikající fyzické osoby. Ustanovení vychází především z obecně závazných právních předpisů garantujících ochranu osobních údajů, zejména pak z obecného nařízení o ochraně osobních údajů a zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

Do kategorie údajů, které je třeba vždy odstranit (pseudonymizovat), byly mj. zařazeny spisové značky insolvenčních řízení a s nimi souvisejících incidenčních sporů, podle nichž by bylo možno fyzické osoby ztotožnit na základě dalších dokumentů zveřejňovaných v insolvenčním rejstříku podle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů. Sama skutečnost, že je údaj zveřejněn v registru vedeném v režimu zvláštního zákona

² Viz ustanovení § 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění k 23. 4.2019.

(v daném případě insolvenčního zákona) totiž neznamená, že je možno jej bez dalšího zveřejnit v jiné databázi, resp. registru zřízeném pro odlišný účel, než takový zvláštní zákon předpokládá.

Dále je třeba zdůraznit, že vzhledem k předpokládanému rozsahu zveřejňování soudních rozhodnutí a v rámci zamezení jakékoliv možnosti identifikování konkrétních fyzických osob podléhá v pojetí této instrukce pseudonymizaci osobní jméno a příjmení jakékoliv fyzické osoby s výjimkou osobních jmen a příjmení soudců a přísedících, která jsou uvedena v souvislosti s jejich rozhodovací činností. Pseudonymizaci tak podléhají i osobní jména a příjmení obhájců a právních zástupců, znalců a tlumočnicků, notářů, mediátorů a dalších osob, i když jsou na základě zvláštního předpisu takové osoby zapsány ve veřejně přístupných seznamech, neboť jak již bylo výše uvedeno, skutečnost, že je osoba vedena ve veřejně přístupném seznamu podle zvláštního zákona, není podle předpisů upravujících ochranu osobních údajů sama o sobě podkladem pro zveřejňování údajů o takové osobě v jakékoli databázi mimo rámec předmětného zákona.

Nad rámec výše uvedeného může osoba, která rozhodnutí vydala, udělit pokyny k pseudonymizaci dalších konkrétních údajů (v daném ustanovení neuvedených), a to v kontextu své rozhodovací činnosti a zevrubné znalosti konkrétní věci.

Ustanovení obsahuje rovněž demonstrativní výčet údajů, které pseudonymizaci zpravidla nepodléhají. V kontextu konkrétních věcí však nelze vyloučit situaci, že i některý ze zde uvedených údajů bude třeba z rozhodnutí odstranit, a to na základě posouzení osoby odpovědné za provedení pseudonymizace, případně osoby, která rozhodnutí vydala. I zde uvedené údaje je totiž třeba posuzovat z hlediska jejich potenciálu ke ztotožnění konkrétních fyzických osob.

Údaje o právnických osobách, které standardně procesu pseudonymizace nepodléhají, když právníká osoba nepoživá ochrany osobních údajů, je v potřebném rozsahu rovněž nutno pseudonymizovat, neboť při předpokládaném rozsahu zveřejňovaných rozhodnutí by podle takových údajů bylo možno identifikovat konkrétní fyzické osoby, a to jednoduchým spojením údajů z rozhodnutí s údaji zveřejněnými ve veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. Typicky se může jednat například o obviněného, poškozeného, svědka, zúčastněnou osobu či opatrovníka obviněného nebo poškozeného v trestním řízení, statutární orgán v občanskoprávním řízení, který v daném případě vystupuje jako soukromá osoba, člena společenství vlastníků jednotek nebo fyzickou osobu v postavení žalovaného či žalobce v incidenčních sporech, kdy dlužníkem je právníká osoba, apod. Z uvedeného důvodu je třeba i na údaje o právnických osobách aplikovat ustanovení § 2b odst. 1 a 2 s výjimkou údajů, kterými ze své povahy právníká osoba nedisponuje. Uvedené platí obdobně i pro orgány veřejné moci.

K bodu 7. (§ 5 odst. 2 až 7)

Zároveň s legislativně technickou úpravou daného ustanovení došlo k odstranění výčtu jednotlivých přímo použitelných předpisů Evropské unie, kterých by se měla týkat rozhodnutí zařazená ke zveřejnění ve skupině E, a to s přihlédnutím ke skutečnosti, že takový taxativní výčet měl opodstatnění v době svého vzniku, nicméně v současné době takto úzce vymezený okruh předpisů neodpovídá potřebám sjednocování soudní judikatury v dané oblasti. Nově tak budou do skupiny E zařazována veškerá rozhodnutí, v nichž je aplikován některý z přímo použitelných předpisů Evropské unie.

K bodu 13., 14. a 17. (§ 13 odst. 2, nadpis § 14, § 14 odst. 1, 3 a 7 a § 16 odst. 1 a 2)

Jedná se o přizpůsobení terminologie tak, aby odpovídala aktuálním předpisům upravujícím ochranu osobních údajů, zejména obecnému nařízení o ochraně osobních údajů, které v čl. 4 definuje pseudonymizaci jako „*zpracování osobních údajů tak, že již nemohou být přiřazeny konkrétnímu subjektu údajů bez použití dodatečných informací, pokud jsou tyto dodatečné informace uchovávány odděleně a vztahují se na ně technická a organizační opatření, aby bylo zajištěno, že nebudou přiřazeny identifikované či identifikovatelné fyzické osobě*“.

K bodu 15. (§ 14 odst. 1)

Navrhované ustanovení zrušuje odkaz na ustanovení kancelářského řádu Nejvyššího soudu týkající se postupu při provádění anonymizace, neboť jednak odkazovaný předpis byl zrušen Kancelářským a spisovým řádem Nejvyššího soudu, sp. zn. S 20/2018 (přičemž tato norma postup při pseudonymizaci přímo neupravuje, nýbrž pouze odkazuje na jiný interní předpis, kterým je směrnice předsedy Nejvyššího soudu), a jednak tento postup je zcela nahrazen nově vkládanými ustanoveními § 2a a 2b.

K bodu 19. (část pátá)

Ustanovení navazují na ust. § 1 odst. 1 písm. c) a konkretizují rozsah zveřejňovaných rozhodnutí, osoby odpovědné za provádění pseudonymizace rozhodnutí podle této části, postup při pseudonymizaci a zveřejňování rozhodnutí a údaje povinné pro zařazení do databáze soudních rozhodnutí. Postup při zveřejňování rozhodnutí podle předchozích částí (tj. rozhodnutí významných z hlediska rozhodovací činnosti soudů) zůstává předkládanou novelou nedotčen, přičemž na zveřejňování rozhodnutí podle této části se použijí z předchozích částí pouze ustanovení § 1 až 2b.

K § 19a:

Rozsah zveřejňovaných rozhodnutí byl stanoven tak, aby se jednalo o rozhodnutí, která mají vypovídací hodnotu ať již ve vztahu k transparentnosti soudního rozhodování, či ve vztahu k obsahu rozhodnutí využitelného ke studijním či vědeckým účelům apod., aniž by databáze byla zahlcována rozhodnutími, která sama o sobě mají vypovídací hodnotu pouze ve vztahu k údajům statistického charakteru, které jsou dostupné v k tomu určených aplikacích (pro veřejnost se jedná např. o aplikaci InfoData) a jejichž rozsah a případné výstupy je možno, bude-li to třeba, do budoucna patřičným způsobem optimalizovat.

V ustanovení je zároveň vymezeno, že se ustanovení nově navrhované části páté nepoužijí na postupy při uveřejňování rozhodnutí podle předchozích částí instrukce, tzn. na uveřejňování rozhodnutí s judikatorním významem, kde zůstává postup těmito novými ustanoveními nedotčen.

Současně je zde rovněž vymezeno, která ustanovení předchozích částí instrukce se nepoužijí při zveřejňování rozhodnutí podle nové části páté. Vyloučeno je tak použití ustanovení týkajících se evidenčních senátů a jejich kancelářů, ustanovení o evidenci a zařazování rozhodnutí do evidenčních skupin vnitřní evidence soudů a o jejich evidenci v centrální evidenci soudních rozhodnutí (neboť tato ustanovení předpokládají využití programu JUDIKATURA, přičemž rozhodnutí podle části páté budou zveřejňována ve zcela nové samostatné databázi) a dále ustanovení o opatřeních k zajištění jednotného rozhodování. Důvodem je zejména odlišný účel a předpokládané využití zveřejňovaných rozhodnutí.

K § 19b:

Co se týče vkládání rozhodnutí do databáze soudních rozhodnutí, bude-li touto činností pověřena soudní kancelář (kanceláře), je třeba v pokynu ke zveřejnění rozhodnutí uvést alespoň údaj o předpisech, jichž se rozhodnutí týká, a dále údaj o tom, zda byly v rozhodnutí aplikovány přímo použitelné předpisy Evropské unie, když nelze rozumně očekávat, že by takové údaje relevantně určili zaměstnanci soudní kanceláře, avšak jedná se o údaje nezbytné k zajištění optimální využitelnosti nové databáze soudních rozhodnutí. Údaje, kterými případně opatří rozhodnutí automaticky aplikace, pak nesmí být v rozporu s údaji uvedenými v pokynu podle tohoto ustanovení.

K § 19c:

Pokud jde o osoby odpovědné za provádění pseudonymizace, je zcela na uvážení předsedy příslušného soudu, kterou osobu (či více osob) touto činností pověří, ať již bude tato osoba pseudonymizaci provádět sama, či bude spíše poskytovat metodickou podporu a kontrolu správnosti provádění pseudonymizace pro další osoby, které budou tuto činnost vykonávat. V této souvislosti je rovněž na uvážení předsedy soudu, zda by se nemělo jednat o osobu s alespoň částečným právním vzděláním.

K § 19d:

Rozhodnutí podle části páté navrhované instrukce budou zveřejňována v nové databázi soudních rozhodnutí, kterou zřizuje a spravuje Ministerstvo spravedlnosti. Bylo tak upuštěno od původního záměru využití stávající databáze programu JUDIKATURA, a to zejména z důvodu jejích technických a uživatelských parametrů, které neodpovídají požadavku na zveřejňování soudních rozhodnutí v objemu, v jakém je touto instrukcí do budoucna předpokládán. Databáze programu JUDIKATURA by tak měla být prozatím nadále využívána pouze pro účely zveřejňování rozhodnutí, která budou shledána významnými z hlediska rozhodovací činnosti soudů podle předchozích částí instrukce.

Časový horizont zveřejnění pseudonymizovaného rozhodnutí je logicky navázán na výkon porozsudkové agendy, v rámci které se běžně činnosti obdobného typu u soudů provádí. V případě technických problémů znemožňujících provedení pseudonymizace či zveřejnění rozhodnutí (např. nefunkčnost aplikace) je třeba uvedené činnosti provést bezprostředně poté, kdy bude technická překážka odstraněna.

Požadavek na provedení pseudonymizace soudem, který rozhodnutí vydal, vychází ze skutečnosti, že pouze a jedině tento soud je zevrubně obeznámen nejen se samotným obsahem rozhodnutí, ale i s dalšími klíčovými okolnostmi případu, které mohou mít kruciólní vliv na rozsah pseudonymizovaných údajů.

K § 19e:

Zvláštní ustanovení upravuje postup při pseudonymizaci a zveřejňování rozhodnutí o opravných prostředcích, pokud se na taková rozhodnutí vztahuje povinnost jejich zveřejňování podle přílohy č. 2 této instrukce. Soud druhého stupně, který rozhodnutí vydal, provede jeho pseudonymizaci a zároveň učiní pokyn potřebný k jeho zveřejnění. Samotný akt zveřejnění pak zajistí po právní moci rozhodnutí soud prvního stupně. Je tomu tak mj. v návaznosti na skutečnost, že v některých agendách nabývá rozhodnutí o opravném prostředku právní moci až jeho doručením stranám řízení, přičemž doručení v souladu s příslušnými procesními předpisy zajišťuje zpravidla soud prvního stupně. Zároveň není žádoucí zveřejňovat jakékoliv rozhodnutí soudu dříve, než mají možnost se s ním seznámit subjekty, jejichž práv se týká, a to ani v řízeních, v nichž rozhodnutí nabývá právní moci vyhlášením rozhodnutí soudu druhého stupně.

K § 19f:

Minimální rozsah údajů, kterými je třeba podle instrukce zveřejňované rozhodnutí v příslušné aplikaci opatřit, odpovídá rozumnému požadavku na přiměřené možnosti vyhledávání rozhodnutí v databázi soudních rozhodnutí. Jedná se o datum vydání rozhodnutí, jeho formu (rozsudek, usnesení), výsledek řízení o opravném prostředku (z číselníku), spisovou značku a spisovou značku rozhodnutí nadřízeného soudu, označení ustanovení předpisů, jichž se rozhodnutí týká, označení, zda byly v rozhodnutí aplikovány přímo použitelné předpisy EU, označení úseku soudu, který rozhodnutí vydal (trestní, civilní), a jméno a příjmení soudce (předsedy senátu), o jehož rozhodnutí se jedná.

U některých z výše uvedených údajů se počítá s jejich automatickým doplňováním aplikací, na osobě odpovědné za zveřejnění rozhodnutí pak zůstává kontrola takto automaticky doplněných údajů a provedení případných korekcí údajů nesprávných nebo nepřesných či doplnění údajů zcela chybějících. Kontrola by měla být zaměřena mimo jiné na to, zda aplikací automaticky doplněné údaje nejsou v rozporu s údaji uvedenými v pokynu podle § 19b.

K bodu 20. (Příloha č. 2)

Agendy, v nichž budou zveřejňována rozhodnutí podle části páté instrukce, byly zvoleny jako pilotní ze stěžejních agend, v nichž by se měl proces zveřejňování do budoucna rozšiřovat tak, aby bylo zároveň možno na základě vyhodnocení této prvotní fáze procesu řádně analyzovat případné budoucí potřeby personálního posílení a technické vybavenosti soudů a adekvátně na ně ze strany Ministerstva spravedlnosti reagovat. Z dosavadního průběhu a výsledků testování nové aplikace Okresním soudem v Mostě, Okresním soudem v Karlových Varech a Krajským soudem v Ústí nad Labem prozatím nevyplývá potřeba přijímání žádných zvláštních opatření v oblasti personální ani technické vybavenosti soudů.

Z výsledků testování nové aplikace, pak vyplynulo, že jako nejvhodnější se pro prvotní fázi procesu postupného rozšiřování počtu zveřejňovaných soudních agend jeví prvostupňová občanskoprávní agenda, resp. její část evidovaná okresními a krajskými soudy v rejstříku „C“. Uvedená agenda by v oblasti pseudonymizace a zveřejňování vydaných rozhodnutí podle dosavadních poznatků testovacích soudů neměla soudy neúměrně zatížit, ale zároveň by měla mít dostatečnou vypovídající hodnotu pro následné vyhodnocení efektivnosti procesu zveřejňování rozhodnutí v kontextu případné potřeby přijetí personálních či dalších opatření.

Zařazením části trestní agendy týkající se úplatkářství (rozhodnutí o trestných činech podle § 331 až 333 trestního zákoníku) mezi rozhodnutí povinně zveřejňovaná již v počáteční fázi procesu je reflektováno především Doporučení rady OECD k dalšímu boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích vydané na základě Úmluvy o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních obchodních transakcích. Ani tato část trestní agendy by v oblasti pseudonymizace a zveřejňování předmětných rozhodnutí neměla s ohledem na svůj rozsah (celkově do 130 věcí celorepublikově za rok včetně trestních příkazů a rozhodnutí bez odůvodnění) představovat pro soudy neúměrnou zátěž. S ohledem na obsah zmiňovaného doporučení rady OECD se v daném případě zveřejňování rozhodnutí bude týkat i trestních příkazů a rozhodnutí neobsahujících odůvodnění, které byly v obecné rovině ze zveřejňování z výše popsaných důvodů vyloučeny.

V prvotní fázi se povinnost pseudonymizace a zveřejňování netýká rozhodnutí o opravných prostředcích, nýbrž pouze rozhodnutí prvostupňových.

Se zveřejňováním rozhodnutí o opravných prostředcích se pak počítá v etapě následující po vyhodnocení prvotní fáze procesu rozšiřujícího okruh zveřejňovaných soudních rozhodnutí, a to v závislosti na jejich výsledcích. V následující fázi procesu rozšiřování počtu soudních agend, v nichž jsou rozhodnutí zveřejňována, by tedy měla být povinnost zveřejňovat rozhodnutí rozšířena primárně o rozhodnutí o opravných prostředcích proti rozhodnutím vydaným prvostupňovými soudy v rejstříku „C“ (část agendy „Co“ krajských a vrchních soudů) a opravných prostředcích proti rozhodnutím o trestných činech podle § 331 až 333 trestního zákoníku (část agendy „To“ krajských a vrchních soudů).

K čl. II - Přejídná ustanovení

Ustanovení této instrukce by měla být aplikována po nabytí její účinnosti, a to pouze na rozhodnutí, která byla vydána po tomto datu. Výjimku tvoří soudy, jejichž předseda rozhodne o účasti na pilotním provozu elektronického nástroje sloužícího k provádění pseudonymizace a databáze soudních rozhodnutí; tyto soudy tak mohou začít podle části páté zveřejňovat svá rozhodnutí na základě opatření předsedy soudu ihned poté, co instrukce nabude platnosti. Tato výjimka byla do instrukce zakotvena na základě požadavku soudů, které již v současné době provádí testování nástroje sloužícího k pseudonymizaci rozhodnutí a nové databáze, v níž budou rozhodnutí zveřejňována, a některých dalších soudů, které projevíly zájem začít se zveřejňováním v co nejkratší době.

K čl. III - Účinnost

Účinnost instrukce je navrhována ke dni 1. prosince 2020, neboť taková lhůta je považována za dostatečnou k tomu, aby se s úpravou v instrukci obsaženou, jakož i s novou aplikací a fungováním databáze soudních rozhodnutí, seznámily osoby, jejichž činnosti se obsahově týká.

Ověřovací doložka změny datového formátu dokumentu podle § 69a zákona č. 499/2004 Sb.

Změnou datového formátu se nepotvrzuje správnost a pravdivost údajů obsažených v dokumentu a jejich soulad s právními předpisy.

Typ vstupního dokumentu: .DOC

Otisk souboru: 3240A55C5B07511814990930B59C7532FF2409A6E406AF638D9547D6CAEA077C

Použitý algoritmus: SHA256_SBB 2.16.840.1.101.3.4.2.1

Subjekt, který změnu formátu dokumentu provedl:

Kancelář veřejného ochránce práv, Údolní 39, 60200 Brno 2

Datum vyhotovení ověřovací doložky:

17.7.2020

Jméno a příjmení osoby, která změnu formátu dokumentu provedla:

Fojtíková Jitka